

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

**ПРОГРАМА
науково-дослідної практики**

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	Подієвий менеджмент

Завідувач кафедри менеджменту та бізнесу

Т. І. Лепейко

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу
Протокол № 1 від 27.08.2018 р.

Розробники:

Лепейко Тетяна Іванівна, д.е.н., проф., зав. кафедри менеджменту та бізнесу

Кінас Ірина Олександрівна, к.е.н., доц. кафедри менеджменту та бізнесу

1. ВСТУП

Науково-дослідна практика магістрів базується на основних концептуальних засадах проведення науково-дослідної практики студентів факультету «Менеджмент та маркетинг» Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь здійснення самостійної наукової-дослідної роботи.

У програмі розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків науково-дослідної практики студентів спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Головний зміст науково-дослідної практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних та спеціалізованих інститутах, практикою підприємництва, питаннями реалізації теоретичних та наукових розробок в сфері їх професійної діяльності.

Проходження студентами науково-дослідної практики орієнтується на отримання основних результатів науково-дослідної роботи.

Предметом науково-дослідної практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Метою науково-дослідної практики є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань в сфері економічних відносин у соціокультурній діяльності підприємств та організацій, підбір фактичного матеріалу для написання випускної магістерської роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Студенти під час проходження практики мають вирішити наступні завдання:

- вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо майбутньої магістерської роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;

- ознайомлення із структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень;

- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;

- оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;

- апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).

Науково-дослідна практика повинна відповідати напрямку наукових досліджень студента магістратури. Під час такої практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить студент при написанні магістерської роботи.

На певний час студент змінює роль: від студента-слухача до науковця-дослідника, що надає змогу самому оцінити складність науково-дослідної роботи.

Результати навчання:

- вміти застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління соціокультурних проєктів;

- здатність критичного усвідомлення специфічності та взаємозв'язку між культурними, соціальними та економічними процесами;

- вміти визначати соціокультурний потенціал та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови відповідно до чинного законодавства;

- здатність впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

Основним базовим об'єктом науково-дослідної практики є кафедра менеджменту та бізнесу. Науково-дослідна практика може проводитися також за додаткової потреби на базі науково-дослідних закладів, відповідних профільних кафедр вищих навчальних закладів, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, бібліотек тощо, які проводять науково-дослідні роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики студентів.

Для проходження науково-дослідної практики кафедра менеджменту та бізнесу залучає студентів безпосередньо у проведення науково-дослідної роботи, підготовки наукових звітів, розробки наукової тематики кафедри.

4. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КЕРІВНИЦТВО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКОЮ

Науково-дослідна практика для студентів магістратури проводиться згідно з навчальним планом кафедри менеджменту та бізнесу для студентів денної форми навчання. Потягом проходження науково-дослідної практики та виконання основних завдань програми практики, кожен студент повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми випускної роботи магістра.

Програма науково-дослідної практики студентів магістратури складається з наступних частин:

- формування індивідуального графіку проходження науково-дослідної практики та ознайомлення студента з вітчизняними та іноземними науковими та іншими джерелами літератури з метою формування студентом бібліографічного списку літератури за обраним напрямом дослідження. За цей період студенти зобов'язані здійснити огляд нормативної документації та друкованої літератури, зібрати та обробити практичний та інформаційний матеріал, здійснити підбір та обробку статистичних даних з обраного напрямку магістерської роботи,
- підготовка рецензії на наукову статтю з обраної проблеми досліджень, а також на основі опрацювання нормативної бази та виявлених недоліків їх практичного застосування готують рекомендації до відповідних органів влади і управління з метою підвищення ефективності вирішення назрілих проблем;
- підготовка тез для виступу на науковій конференції за обраним напрямом. У цей же період студенти готують оглядову наукову статтю за обраним напрямом досліджень з дотриманням вимог ВАКУ. (Друк статті – бажаний).
- виконання індивідуального завдання, завершення роботи над формуванням теми магістерської роботи, оформлення звіту про проходження науково-дослідної практики і захищають його.

Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечуються кафедрою. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням на факультеті здійснює керівник практик кафедри менеджменту та бізнесу.

Для безпосереднього керівництва практикою кожного студента кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів тільки з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівника кваліфікаційної роботи студента. Робота безпосереднього

наукового керівника входить до педагогічного навантаження, обсяг якого визначається з діючими нормативами.

Розпочинаючи проходження практики, студент повинен завчасно отримати інструктаж з практики на кафедрі.

Обов'язки відповідального за науково-дослідну практику від кафедри:

Відповідальні за науково-дослідну практику по кафедрі призначаються завідувачем кафедри і підпорядковані безпосередньо керівнику-організатору практики від кафедри.

Основними обов'язками відповідальних за науково-дослідну практику від кафедри є:

- організація та проведення настановчої конференції для студентів кафедри та надання їм необхідних документів перед початком практики;
- забезпечення своєчасності формування студентами індивідуальних графіків проходження практики
- своєчасне проведення настановчих зборів з науково-дослідної практики, ознайомлення студентів з вимогами до оформлення документації з практики, системою звітності та критеріями оцінки з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики.
- консультування студентів щодо термінів і порядку проходження практики, оформлення документів з практики та захисту звіту;
- забезпечення своєчасності надання студентами на кафедру звітів з науково-дослідної практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірка та візування;
- звітування на засіданні кафедри про підсумки практики;
- розробка та надання студентам індивідуальних завдань та інших вказівок для проходження практики;
- контроль за своєчасністю формування та виконанням індивідуальних графіків проходження практики студентами;
- консультування студентів щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;
- своєчасне оформлення відгуку і попередня оцінка роботи студента на практиці на підставі перевірки звіту з практики, результатів виконання індивідуального завдання та інших документів з практики;

- здійснення, у разі необхідності, разом з керівником-організатором практики від кафедри, вибіркового контролю за проходженням практики студентами безпосередньо на базі практики.

Обов'язки студентів-практикантів

Студенти при проходженні науково-дослідної практики зобов'язані:

- до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики,
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у індивідуальному графіку проходження практики та вказівками безпосереднього керівника;
- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики;
- своєчасно надати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити матеріали практики

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Основні завдання науково-дослідної практики відображається в індивідуальному графіку, який ведеться за певною формою (додаток 1).

Студент здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчують науковий керівник та керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність його представлення.

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На місцях проходження практики регламент робочого дня студентів має відповідати внутрішньому розпорядку, установленому для персоналу організації - бази практики, і є обов'язковим для студентів.

Робота практиканта з виконання програми практики контролюється науковим керівником. Практикант повинен дотримуватися режиму роботи та правил внутрішнього розпорядку. Спізнення на заняття та порушення графіку навчального процесу у зв'язку з проходженням практики студентом не припускається.

Виконання кожного розділу практики завіряється підписом керівників практики. По закінченні практики науковий керівник готує відзив на виконання програми практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків науково-дослідної практики відбувається відкрито на підсумковій конференції перед членами комісії, склад якої визначає завідувач кафедри (не менше 2-х членів комісії).

Результатом практики має стати отримання наукових результатів у вигляді статті, підготовленою до друку. Оформлення та структура статті має відповідати вимогам «Молодіжного економічного вісника ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Vymohy_do_oformlennya_MV_01_07_2016_ukr.pdf)

.Результати статті будуть використані у подальших наукових дослідженнях практиканта, на підставі яких буде сформульовано тему магістерської роботи та будуть покладені в основу написання магістерської роботи.

Письмовий варіант статті з іншими документами (графіки, робочі записи, характеристика, індивідуальне завдання, відгук), подається на рецензування безпосередньому керівнику практики від кафедри у термін, який визначається відповідною кафедрою та регламентується нормативними й методичними документами з організації і проведення практики (як правило, не пізніше ніж через 10 днів після закінчення практики).

У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам факультету, стаття направляється на доопрацювання студенту шляхом здійснення напису на титульному аркуші „на доопрацювання” безпосереднім керівником та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису.

За результатами перевірки статті безпосередній керівник практики від кафедри пише загальний відзив й визначає оцінку. Оцінка керівника практики носить лише рекомендаційний характер і не є обов'язковою оцінкою захисту для комісії.

Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленої статті, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за шкалами ХНЕУ, які характеризує успішність студента. З метою об'єктивної оцінки знань та вмінь,

набутих студентами під час проходження практики, захист звітів про практику проводиться з урахуванням певних критеріїв.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента та враховується при визначенні стипендії разом з оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

В разі неподання статті, характеристики, інших обов'язкових документів або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики студент має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після закінчення практики. У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про можливість його подальшого навчання.

Підсумки науково-дослідної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої ради факультету щорічно.

Додаток 1

Індивідуальний графік проходження науково-дослідної практики студентом 1 курсу другого магістерського рівня спеціальності „ _____ ”

Завдання за планом	Термін виконання	Фактичне виконання	Підписи наукового керівника та керівника від кафедри
1. Розробка <i>індивідуального графіку</i> проходження практики. Узгодження його з науковим керівником магістерської роботи та керівником практики від кафедри			
2. Формулювання орієнтовної теми магістерської роботи, визначення предмету та об'єкту дослідження			
3. Ознайомлення з науково-інформаційними джерелами за спеціалізацією, обрання наукової проблематики та формування <i>бібліографії</i>			

Завдання за планом	Термін виконання	Фактичне виконання	Підписи наукового керівника та керівника від кафедри
4. Ознайомлення з іноземними науково-інформаційними джерелами за спеціалізацією та обраним напрямом досліджень, переклад іноземної публікації			
5. Ознайомлення зі змістом авторефератів дисертацій за останні два роки за обраним напрямом досліджень, вибір автореферату, який найповніше відображає наукові інтереси практиканта та написання відзиву на нього			
6. Ознайомлення зі змістом публікацій у фахових виданнях за останні два роки за обраним напрямом досліджень, вибір наукової статті, яка найповніше відображає наукові інтереси практиканта та написання рецензії на неї			
7. Збір та обробка відповідними методами фактичного, фактологічного та статистичного матеріалу щодо стану об'єкту дослідження зі зведенням їх у відповідні розрахункові таблиці			
8. Ознайомлення з нормативно-правовою документацією за обраною проблематикою та формування напрямів удосконалення щодо стану об'єкту дослідження у аналітичній записці та рекомендаціях до відповідних органів влади та управління			
9. Підготовка тексту доповіді(виступу) для участі у науковій конференції за обраною проблематикою			

Завдання за планом	Термін виконання	Фактичне виконання	Підписи наукового керівника та керівника від кафедри
10. Участь у науковій конференції (обов'язкова)			
11. Підготовка наукової статті за обраним напрямом досліджень (друк статті бажаний)			
12. Виконання індивідуального завдання з обраної проблеми досліджень			
13. Уточнення теми магістерської роботи, предмету та об'єкту дослідження. Узгодження їх з науковим керівником магістерської роботи.			
14. Розробка завдання на магістерську роботу та плану роботи магістра. Узгодження їх з науковим керівником магістерської роботи.			
15. Розробка завдання та графіку виконання магістерської роботи			

Узгоджено: _____ дата _____

Керівник практики від кафедри
(науковий ступінь, вчене звання керівника)
(прізвище, ім'я, по батькові)

Рекомендована література

Основна

1. Отенко І. П. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / І. П. Отенко. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 79 с.

2. Пушкар О. І. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій для студентів спеціальності 7.050109 усіх форм навчання / О. І. Пушкар, О. А. Єрмоленко. – Х. : Вид ХНЕУ, 2005. – 88 с.

3. Пушкарь А. И. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности : учеб. пособ. / А. И. Пушкарь, Л. В. Потрашкова. – Х. : Изд. ИНЖЕК, 2006. – 289 с.

Додаткова

4. Лудченко А. А. Основы научных исследований : учеб. пособ. / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак – К. : О-во “Знання”, КОО, 2000. – 114 с.

5. Basten G. Introduction to Scientific research projects / G. Basten. – Copenhagen : Ventus Publishing, 2010. – 51 p.

Інформаційні ресурси

6. Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Інформація про видання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/pidrozdily/vydavnytstvo-hneu-im-s-kuznetsya/molodizhnyj-ekonomichnyj-visnyk-hneu-im-s-kuznetsya/#>